

I kraft: från och med / /20

☐ behöver inte förnyas (celiaki, diabetes, laktosfritt)

BASUPPGIFTER	Efternamn	
	Förnamn	Födelseår
	Daghem	Grupp
	Skola	Klass
	Vårdnadshavare	Telefon/E-post
	Vårdnadshavare	Telefon/E-post
SPECIALKOST PÅ GRUND AV HÄLSOSKÄL Läkarintyg (separat läkarintyg bifogas)	☐ Celiaki, tål inte havre ☐ Celiaki, glutenfri havre passar ☐ Celiaki, tål inte glutenfri vetestärkelse ☐ Vete, vetestärkelse	
	☐ Födoämnesallergi med svåra symptom ☐ Adrenalinspruta som reservmedicin Förbjudet födoämne Fara för anafylaxi	
	_____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Annan diet på grund av hälsoskäl, vad? _____ ☐ Personlig dietplan som bilaga		

ÖVRIG KOST Inget läkarintyg (detta intyg räcker)	☐ Vegetarisk kost (lakto-ovo) Äter: ☐ fisk ☐ fjäderfä ☐ Kostbegränsning av religiösa orsaker ☐ Inte griskött ☐ Inte nötkött ☐ Inte blodrätter ☐ Laktosfri ☐ Diabetes (en personlig måltidsplan som bilaga vid behov)
ÖVRIGT ATT BEAKTA	Anteckna här t.ex. födoämnen som orsakar lindriga allergisymtom (det räcker att dessa födoämnen flyttas undan eller de behöver undvikas bara då de är råa).
ÄNDRINGAR I KOSTEN	Om dieten ändras ska en ny blankett fyllas i och lämnas till daghemspersonalen/läraren som ser till att köket och hälsovårdaren får informationen. Frånvaro ska alltid meddelas till skolans kök, eftersom måltiderna tillreds separat.
UNDERSKRIFTER	Datum Vårdnadshavarens underskrift Datum Daghemspersonalens/Lärarens underskrift, har tagit del av

Närpes stads matservice behandlar de registrerades personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR) för att sköta den lagstadgade uppgiften. (Lag om grundläggande utbildning 31 § och lag om småbarnspedagogik 11 §.) Stadens allmänna dataskyddsbeskrivning hittas här:
<https://www.narpes.fi/staden-och-forvaltningen/informationshantering/behandling-av-personuppgifter-inom-narpes-stad/>

Om du har frågor kring behandlingen av personuppgifter eller dataskydd inom Närpes stad kan du kontakta:

Närpes stads dataskyddsombud
 dataskydd@narpes.fi, +358(0) 6 22 49111

SPECIALKOST I DAGHEM OCH SKOLOR

För barn i daghem och skola ordnas specialkost av hälsoskäl som anges i denna blankett. Blanketten och eventuella läkarintyg lämnas till daghemspersonal/lärare som vidarebefordrar till skolans/daghemmets köksansvariga. En kopia av läkarintyget skickas till hälsovårdaren för kännedom.

SPECIALDIET AV HÄLSOSKÄL (på basis av läkarintyg)

Celiaki

Havre, vete, råg och korn ersätts med glutenfri spannmål och glutenfria produkter.

Allergi

Svåra allergisymptom: För att säkerställa en trygg och mångsidig kost skrivs ett intyg ut om specialkost endast om barnet får allvarliga symptom eller det födoämne som ska undvikas är centralt i kosten. Mjölk, ägg, vete, fisk och nötter är de vanligaste födoämnen som orsakar svåra allergiska reaktioner, även vissa grönsaker. Näringsmässigt centrala födoämnen ersätts med andra som är lämpliga för eleven. En allergikost baserar sig på läkardiagnos. Läkarintyg behövs för alla födoämnen som ger svåra allergiska symptom även om de inte ersätts med annan mat. Om kosten är särskilt begränsad bifogas anmälan en individuell kostplan.

Dagvården och skolan måste ha tillgång till information om användning av adrenalininjektion eller om hur barnet ska vårdas om hen av misstag får i sig det födoämne som ska undvikas.

Annan diet av hälsoskäl

Meddela i den här punkten i blanketten om en annan diet av hälsoskäl, t.ex. en diet som behövs för behandling av IBS, det vill säga irritabel tarm. Vid behov bifogas en personlig dietplan.

Särskilda modersmjölkersättningar, kliniska näringspreparat och andra läkarordinerade kosttillskott som FPA ersätter

Vårdnadshavaren ska själv förse köket med **särskilda modersmjölkersättningar**, kliniska näringspreparat eller med dem jämförbara produkter och andra särskilda produktmärken som barnet behöver och som läkaren ordinerat (sjukförsäkringslag 1224/2004).

ÖVRIG DIET (inte läkarintyg)

För laktosfri kost, vegetarisk kost eller för särskild kost av religiösa skäl behövs inget läkarintyg.

Diabetes

Eleven äter samma mat som de andra eleverna. Vid behov ska vårdnadshavaren lämna in elevens personliga måltidsplan till läraren som förmedlar informationen till den köksansvariga och ordnar vid behov ett skilt möte. Vid behov deltar en diabetesskötare eller rehabiliteringshandledare från den specialiserade sjukvården vid det första mötet mellan vårdnadshavare och lärare. Samtidigt fyller man i barnets vårdformulär för diabetes. På mötet kommer man överens om praxis för måltider, eventuella mellanmål och saft som behövs vid plötsliga hypoglykemier (för lågt blodsocker). I skolan hjälper skolgångshandledare/läraren eleven att portionera maten. Kökspersonalen hjälper vid behov.

Lindriga allergisymptom: Om barnet får lindriga symptom av ett födoämne beaktas detta genom att man vid måltiderna t.ex. flyttar födoämnet i fråga åt sidan. Då behövs ingen specialdiet eller läkarintyg.

Uppgifterna kan antecknas vid punkten "Annat att beakta" på blanketten. Vanliga födoämnen som kan orsaka lindriga symptom som går över av sig själv – såsom klåda i munnen och hudrodnad – är till exempel olika råa grönsaker (tomat, morot, äpple) och frukter, speciellt hos barn med pollenallergi och atopisk hud. Grönsaker som orsakar lindriga symptom passar ofta utmärkt då de tillreds. Allergier mot tillsatsämnen och kryddor är mycket sällsynta, och milt kryddad daghems- och skolmat passar i allmänhet även allergiska barn. Intyg skrivs inte ut av offentlig sjukvård.

Det är viktigt att barn lär sig äta mångsidigt. Ju fler födoämnen som ska undvikas, desto svårare är det att sätta samman en näringsmässigt fullvärdig kost. Om man undviker många grönsaker, frukter och bär, minskar intaget av flera vitaminer och mineralämnen.

God medicinsk praxis: Födoämnesallergi hos barn <http://www.kaypahoito.fi/web/svenska/for-patienter/rekommendation?id=khr00034> . Handbok om barns matallergier <http://www.allergia.fi>.

Laktosintolerans / Laktosfattig

Laktosintolerans beror på ett underskott av laktasenzym, vilket leder till minskad förmåga att ta upp laktos. Laktosintolerans är ingen sjukdom utan en ärftlig egenskap. Många laktosintoleranta tål 2–3 g laktos. Laktoshaltiga mjölkprodukter ersätts med laktosfria produkter.

Laktosfri

Total avsaknad av laktas vid födelsen är ytterst ovanlig. Dess symptom är vattnig diarré kort efter födelsen, och tillståndet undersöks inom specialistsjukvården. Tillståndet kräver en helt laktosfri kost och för detta behövs inget läkarintyg. Laktoshaltiga mjölkprodukter ersätts med laktosfria produkter, och till måltiderna serveras laktosfri mjölk eller surmjölk.

Vegetarisk kost (lakto-ovo).

Till barn som äter vegetarisk kost serveras vegetarisk mat (lakto-ovo), vilken utöver spannmålsprodukter, grönsaker, frukt och bär innehåller animaliska produkter såsom mjölkprodukter och ägg (lakto-ovo-vegetarisk kost). Föräldrarna har ansvar för att barnet får en tillräcklig mångsidig kost. På daghemmet/skolan tillreds inte veganmat.

Kostbegränsning av religiösa orsaker

Vid kostbegränsningar av religiösa skäl ersätts griskött, nötkött eller blodprodukter i regel med lakto-ovo-vegetarisk kost. Föräldrarna har ansvar för att barnet får en tillräckligt mångsidig kost.

Vårdnadshavaren ansvarar för att blanketten uppdateras vid förändringar gällande kosten. Om elevens kostbegränsningar förändras fyller man i en ny blankett för specialkost. Lämnas in till daghemspersonal/lärare som ser till att köket och hälsovården får informationen.

Blanketten "Anmälan om specialdiet" ska lämnas till skolans kök i början av varje läsår, helst redan innan skolåret inleds. Anmälan om specialdiet ska alltid inlämnas när eleven byter skola samt när dieten ändras.

Matservicepersonal tar kontakt med vårdnadshavare/elev vid eventuella oklarheter.